

ÜCRET

Editörden

Gamze YÜCESAN-ÖZDEMİR

v

Araştırma Makaleleri

Gazeteci Ücretleri ve Mesleki Tatmin: Geçinme ve Toplumsal Sorumluluk Kısacasında Gazetecilik

Atike Sevtap DEMİR – Onur GÜL

191

Yaşlı Bakım Hizmetlerinde Duygulanımsal Emeğin Üretimine İlişkin Nitel Bir Araştırma

Hakan YALÇIN

211

Küresel Dönüşüm Sürecinde Biçimlenen Sivil Toplum: Korporatizmden Yönetişime Yeni Hegemonya Ağları

Hakan REYHAN – Ayşen Satır REYHAN

241

Sermaye Merkezli Yerel Yönetimin Dümenini Kırarak: Yerel Yönetimi Kent Hakkı Bağlamında Düşünmekiz

Hasan GÜRBÜZ

263

Türkiye’de İslam İktisat Düzeni: Sezai Karakoç’un İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü Üzerine Bir İnceleme

Ahmet Deniz BOZKURT

115

Kitap İnceleme

Osmanlı’da Marksizm ve Sosyalizm: Yeni Kuşak Çalışmaları

Necmettin GÜL

297

ASOS INDEX

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL / COPERNICUS ULUSLARARASI İNDEKS

DİSK/Genel-İş Emek Araştırma Dergisi **ULAKBİM (ULUSAL)**, **ASOS INDEX (ULUSAL)**
INDEX COPERNICUS (ULUSLARARASI) İndeksleri tarafından taranmaktadır.

Haziran ve Aralık aylarında yılda iki kez yayımlanır.

İletişim: Çankırı Caddesi No: 28 Kat: 4-9 Ulus/Ankara, Tel: 0312 3091547,

Faks: 0312 3091046

E-posta: emekarastirma@genel-is.org.tr, www.emekarastirma.org.tr

Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD) sosyal bilimlerin her alanından emek ve sınıf tartışmasını merkeze alan bilimsel makalelere yer verir.

Türkçe makaleler yayımlayan Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD) hem iki hakemin, hem de yazarın değerlendirme süreci boyunca gizli kaldığı hakemli bir dergidir.

WAGE

From the Editor

Gamze YÜCESAN-ÖZDEMİR

v

Research Articles

Journalist Wages and Professional Satisfaction: Journalism in the Grip of Subsistence and Social Responsibility

Atike Sevtap DEMİR – Onur GÜL

191

A Qualitative Study on the Production of Affective Labor in Elderly Care Services

Hakan YALÇIN

211

Civil Society Formed in the Global Transformation Process: New Hegemony Networks from Corporatism to Governance

Hakan REYHAN – Ayşen Satır REYHAN

241

Breaking the Helm of Capital-Centered Local Development: Thinking of Local Government in the Context of the Right to the City

Hasan GÜRBÜZ

263

The Islamic Economic Order In Turkey: A Study On The Sezai Karakoç's The Economic Structure Of The Islamic Societye

Ahmet Deniz BOZKURT

115

Book Review

Marxism and Socialism in the Ottoman Empire: New Generation Studies

Necmettin GÜL

297

Editörden

Ülkede derin bir işçileşmenin olduğu bir süreçten geçiyoruz. 30 milyona yakın istihdam içinde yaklaşık 20 milyon ücretli ve maaşlı olarak çalışıyor. Diğer bir deyişle istihdamın yaklaşık yüzde 70'ini ücretli çalışanlar oluşturuyor. Emeklilerle birlikte düşünüldüğünde 30 milyona yakın ücretliden bahsediyoruz. Ailelerini de katarsak, ücretliler artıyor. Toplum bir işçi toplumu, emekçi toplumu haline gelmiş durumdadır.

Buradan hareketle, işçinin hayatla kurduğu temel bağ olan ücret her zamankinden daha önemli bir yer tutmaktadır. Ücret bağımlılığının çok derin olduğu açıktır. Toplumun çok geniş bir kesimini hayata ücret bağlıyor. İçinden geçmekte olduğumuz dönemde ücret bağımlılığının iki önemli özelliği daha bulunuyor. Biri, daha önce kırdan gelen desteğin tümüyle kesilmiş olmasıdır. İşçi sınıfının çok büyük bir bölümünün kırla ilişkileri neredeyse bitmiştir, memleketten erzak ya da para gelmemektedir. Diğer ise, ücretsiz ulaşabilecekleri hizmetlerin piyasalaşmayla ortadan kaldırılmış olmasıdır. Kırsal ve geleneksel bağlardan gelen desteğin azalması ve kamu hizmetlerinin piyasalaşmasıyla emekçilerin çok geniş bir kesimi hayata yalnızca ücretle bağlı hale gelmiştir. Toplumun geniş kesimi, bu ücret bağı koptuğu anda yaşamdan kopacak, hayattan düşecek bir haldedir.

Ücretle birlikte asgari ücreti de tartışmamız gerekiyor. Bugün Türkiye'de ücretlilerin yaklaşık yüzde 50'si asgari ücretle ve asgari ücrete yakın ücretlerle çalışıyor. Asgari ücret bu toplumun ortalama ücreti olmuştur. Ülke, asgari ücretliler ülkesi haline gelmiştir. Asgari ücret işçinin asgari besin ile ölmeden ertesi gün işe gidebileceği bir düzeyde hesaplanmaktadır, ki mevcut koşullarda bunun bile gerisinde kalmaktadır artık.

İşçileşme, artan ücret bağımlılığı ve asgari ücretliler toplu-
mundan hareketle çalışan yoksulluğu ülkenin gündemindedir.
Türkiye’de ortalama çalışma saati Avrupa Birliği ve OECD ülke-
lerine göre çok uzundur, haftada 46 saati bulmaktadır. Sürekli
çalışan ve çalışma hariç hiçbir yaşamı olmayan işçiler çoğu du-
rumda asgari ücrete bile ulaşamıyor. Ulaşanlarsa, asgari geçim
olanaklarını dahi sağlayamıyor.

Ücret üzerine daha çok düşünmeye ve akademik üretime ih-
tiamımız var. Bu temada bir araştırma makalemiz bulunuyor.
Gazeteci Ücretleri ve Mesleki Tatmin: Geçinme ve Toplumsal
Sorumluluk Kıskaçında Gazetecilik başlığını taşıyor. Atike Sev-
tap Demir ve Onur Gül tarafından kaleme alınan makalede,
günümüzde gazetecilerin aldıkları ücretlerin, onların mesleki
tatminine etkileri inceleniyor. Gazetecilerin ücretleri öncelikle
yasal çerçevesiyle ele alınıyor ve ücretlerin uygulamadaki gö-
rünümü ortaya konuyor. Çalışmada ayrıca farklı ulusal medya
kuruluşlarında çalışan gazetecilerle yapılan görüşmelerden
elde edilen verilerle ücretlerle ilgili günümüzdeki temel sorun
alanları tartışılıyor.

Bu sayımızda tema dışı yazılar oldukça kapsamlı ve zengin.
*Yaşlı Bakım Hizmetlerinde Duygulanımsal Emeğin Üretimine
İlişkin Nitel Bir Araştırma* başlığını taşıyan makalede Hakan Yal-
çın, yaşlı bakım kurumlarında çalışan bakıcıların duygulanımsal
emek süreçlerini inceliyor. Karaman ilinde yaşlılara hizmet ve-
ren kurumlarda 30 yaşlı bakım elemanı ile yapılan görüşmelere
dayanan çalışmada, bakım profesyonellerinin duygulanımsal
emek sürecinde sergiledikleri davranış kalıplarının stratejiye ve
duruma göre değiştiği vurgulanıyor.

*Küresel Dönüşüm Sürecinde Biçimlenen Sivil Toplum:Korpo-
ratizmden Yönetişime Yeni Hegemonya Ağları* adlı makalede Hakan
Reyhan ve Ayşen Satır Reyhan, farklı yönetim biçimlenişinin
aralarındaki farklar üzerinde dururken mevcut hegemonik kü-
resel gelişim sürecinin hangi formu egemen kılmaya başladığı
ve mevcut iklim krizi/ekolojik kriz dikkate alındığında hangi
formun karşı-hegemonik çözüm çerçevesi oluşturabileceğini
tartışıyor.

*Sermaye Merkezli Yerel Yönetimin Dümenini Kırma: Ye-
rel Yönetimi Kent Hakkı Bağlamında Düşünmek* başlıklı ma-
kalesinde Hasan Gürbüz kapitalist sistemin kentleşme süreci
üzerindeki etkilerini ve bu süreçte ortaya çıkan eşitsizliklere

bir alternatif oluşturma bağlamında toplumcu belediyciliğin yaratacağı potansiyeli Henri Lefebvre'in "kent hakkı" kavramı çerçevesinde ele alıyor. Yakın tarihte Türkiye'de ve dünyadaki toplumcu belediycilik pratiklerini inceleyen makale hem yerel düzeyde emek merkezli yönetim deneyimindeki başarılarla hem de yerelden merkeze doğru yayılan demokratikleşme pratiklerine ışık tutuyor.

Bu sayının son makalesi *Türkiye'de İşlam İktisat Düzeni: Sezai Karakoç'un İşlam Toplumunun Ekonomik Strüktürü Üzerine Bir İnceleme* başlığını taşıyor. Ahmet Deniz Bozkurt tarafından kaleme alınan makale, Sezai Karakoç'un İşlam Toplumunun Ekonomik Strüktürü adlı eseri üzerine yapılan detaylı bir incelemeyi ve bir bütün olarak bakıldığında bir yandan İşlam ekonomisinin tarihsel gelişimini diğer yandan da İşlam ekonomisinin Türkiye'deki varlığı ve seyrini ortaya koymayı amaçlıyor.

Kitap Tanıtımı bölümünde Necmettin Gül, *Osmanlı'da Marksizm ve Sosyalizm: Yeni Kuşak Çalışmaları* adlı kitabı tanıtıyor. Y. Doğan Çetinkaya tarafından derlenen kitapta yer alan makaleler, XIX. yüzyılın ikinci yarısı ile XX. yüzyılın başında Osmanlı Avrupa'sında Marksist ve Sosyalist anlayış doğrultusunda gerçekleştirilen çeşitli faaliyetleri ele alıyor. Çetinkaya ve diğer yazarların bu alandaki derinlemesine çalışmaları, farklı olaylar, durumlar ve toplumsal sınıflar üzerinden, bu ideolojilerin toplumda nasıl yankı uyandırdığını anlamamıza katkı sağlıyor

Bu sayımızın ortaya çıkması için emek veren çalışma arkadaşlarımıza, yazarlarımıza ve hakemlerimize teşekkür ediyorum.

2024 yılını geride bırakıyoruz. Zorlu bir yıl oldu. Gelecek yıl daha da zorlu olacak gibi gözüküyor. Zorlu dönemler daha da kararlı olmayı gerektiriyor hiç kuşkusuz. Hem akademik, hem politik alanda emekten yana mücadeleyi büyüteceğimiz bir yıl olması umuyorum.

Herkese iyi okumalar diliyorum.

Gamze Yücesan-Özdemir